

Kan en tannlege forskrive p-piller til katten?

Svaret på spørsmålet i tittelen er nei. Det var direktør for Statens legemiddelverk, Gro Ramsten Wesenberg, som stilte spørsmålet, og svarte på det. Svaret følger av rekvirerings- og utleveringsforskriften som blant annet sier at tannleger kan rekvirere legemidler som er nødvendige for å utøve tannlegevirksomhet, og at det gjelder bare for mennesker.

Legemiddelområdet er stort og mangfoldig. Legemiddelverket er en fagetat, men en rekke andre etater og institusjoner er aktører på feltet, slik som Statens helsetilsyn, Sosial- og helsedirektoratet, Rikstrykdeverket og Folkehelseinstituttet. Det er en grenseoppgang mellom legemidler, kosttilskudd, næringsmidler, kosmetikk og medisinsk utstyr.

Generelt kan man rekvirere legemidler til kontorbruk når det er faglig forsvarlig og det er en adekvat begrunnelse for det. Det er ikke alltid helt opplagt hva dette betyr. For eksempel er det å rekvirere adrenalin til kontorbruk faglig begrunnet, selv om noen apotek har vært reservert med å gi det ut. På den andre siden er det neppe naturlig for en tannlege å forskrive influensamidler, f.eks. Tamiflu. For enkelte preparatgrupper er tannleger begrenset til

å rekvirere minstepakninger til kontorbruk, men man kan søke om utvidet rekvireringsrett, f.eks. hvis man arbeider med lystgassanestesi.

Godkjenningsfritak innebærer ansvar

Preparater som ikke har markedsføringstillatelse i Norge kan utleveres på registreringsfritak, når det er spesifikt begrunnet. Dette innebærer at tannlegen tar på seg et særlig ansvar. Et annet spørsmål er bruk av preparat utenfor indikasjon. Det er fastslått at dette er akseptabelt når det er faglig forsvarlig.

Preparatomtale og pakningsvedlegg

Preparatomtalen er den fullstendige beskrivelsen av preparatet som er gitt av produsenten. Den er beregnet på helsepersonell og er mer fullstendig enn den som står i f.eks. Felleskatalogen. Pakningsvedlegget er beregnet på pasienten og følger med hver pakning.

Bivirkninger og interaksjoner

Det er en tendens til at flere bivirkninger blir nevnt i preparatomtalene. Det

finnes en liste over preparater som er under spesiell overvåkning, men ganske få er aktuelle for tannleger. Et aktuelt middel er COX2-hemmere, f.eks. Vioxx og Celebra.

Bivirkninger skal nå rapporteres til de regionale legemiddelinformasjons-sentrene – RELIS. Det er en plikt å rapportere nye og alvorlige bivirkninger. Uønskede interaksjoner mellom ulike preparater er et problem. Felleskatalogen inneholder et godt kapittel om dette (se egen omtale av interaksjoner).

Reseptene

Skriftlige og elektroniske resepter er nå likestilte, mens telefaks-resepter har begrensninger blant annet ved at de ikke kan reiteres. Reseptene skal – i tillegg til tannlegens navn og ID-nummer – inneholde fullt personnummer for pasienten og vedkommendes kjønn. Dessuten skal det i størst mulig grad angis bruksområde og rettledning. Setningen «Etter avtale» liker apotekene dårlig. Ellers mente Wesenberg at det var fornuftig å holde seg til et fast apotek.

Nils Roar Gjerdet